

Ikast-Brande
Kommune

§ 16a miljøgodkendelse

Kjargaarden I/S
Sundsvej 22-24
7430 Ikast

Afgørelsesdato: 12. februar 2018

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi.
DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i Bilag 1.

Indhold

ANSØGNINGEN	4
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE.....	5
VILKÅR	6
LOVGRUNDLAG	8
BIAKTIVITETER.....	9
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	9
GYLDIGHED	9
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN.....	9
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	9
BAGGRUND FOR GODKENDELSEN	10
BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	10
PLACERING AF ANLÆGGET.....	10
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	11
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	12
FORURENING OG GENER.....	13
LUGT	13
STØJ	15
STØV.....	16
SKADEDYR.....	16
LYS.....	16
AFFALD	16
DØDE DYR	17
OLIE OG KEMIKALIER	17
TRANSPORT.....	18
SPILDEVAND.....	18
PÅVIRKNING AF NATUR	19
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER.....	22
GØDNINGSPRODUKTION OG -OPBEVARING	22
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	23
BAT I FORHOLD TIL STALDINDRETNING.....	23
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER.....	24
MILJØKONSEKVENTRAPPORT	25
SAMLET VURDERING	25
KLAGEVEJLEDNING	25
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	27
BILAG	28

Datablad

Bedrift

Bedrift Cvr	25952642
Bedriftsnavn	Kjargaarden I/S
Bedriftsadresse	Sundsvej 24
Bedrifts postnummer	7430
Bedrifts by	Ikast

Ansøger

Ansøgers navn	Kjargaarden I/S
Ansøgers adresse	Sundsvej 22-24
Ansøgers postnummer	7451
Ansøgers by	Sunds
Ansøgers telefon	20951875
Ansøgers email	willumsen@kjargaarden.dk

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 11g - Tulstrup By, Ikast
Matrikel: 24d - Tulstrup By, Ikast
Matrikel: 25i - Tulstrup By, Ikast
Matrikel: 1bz - Munklinde, Ilskov
Matrikel: 1dy - Munklinde, Ilskov

Konsulent

Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulent navn	Karen V. Thomasen
Konsulent adresse	Majsmarken 1
Konsulent postnummer	7190
Konsulent by	Billund
Konsulent telefon	96296932
Konsulent email	kvt@hflc.dk

Ejendom

Ejendomsnavn	
Ejendomsnummer	7560012315
CHR numre	

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 29. august 2017 modtaget en ansøgning om § 16a miljøgodkendelse jævnfør Husdyrbrugloven¹ af husdyrbruget, Sundsvej 22-24, 7430 Ikast.

Der er søgt om en udvidelse af produktionsarealet¹ på 875 m². Der er en produktion af slagtekalve på ejendommen.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget på Sundsvej 22 er forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundet med husdyrbruget Sundsvej 24, 7430 Ikast. Derfor skal husdyrbrugene godkendes samlet.

¹ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Sundsvej 22-24, 7430 Ikast med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Husdyrbruget må ikke ændres før ændringen er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag.

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
C12	1133,9	Naturlig ventilation	6 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	875,00
C10	603,5	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	220,00
				Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	75,00
D4	5809,9	Naturlig ventilation	3 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	2000,00
B9 II	2060,2	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1575,00
B9 I	1887,6	Naturlig ventilation	6 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	875,00
B10	1606,1	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1055,00
A5	1034,4	Naturlig ventilation	6 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	650,00
B5	783,4	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	200,00
				Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	125,00
C4	2231,2	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1425,00
C3	1139,5	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	550,00
Sum					9625,00

(Se kortudsnit for placering)

(Kortudsnit: placering af stalde)

2. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
3. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
4. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret – og dateret - beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (Beredskabsplanen er udarbejdet.)
5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinier fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk/).

7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ²
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7⁰⁰ – 18⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18⁰⁰ – 22⁰⁰ alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22⁰⁰ – 7⁰⁰ alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

8. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:

- Alle produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres grundigt.
- Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

9. Ammoniakemission fra husdyrproduktionen må ikke overstige 10.392 kg N pr. år.

10. Gyllebeholder nr. "Ny gyllebeholder" skal forsat være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes/reetableres umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres hurtigst muligt.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i skema nr. 200253, som beregnet i husdyrgodkendelse.dk den 17. november 2017.

Ejendommen er omfattet af § 16a, stk. 1 i Husdyrbrugloven, da der er en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Ansøgningen er behandlet i henhold til i Husdyrbrugloven. Bilag 1 viser en samlet oversigt over gældende lovgivning, der er refereret til i denne afgørelse.

² dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Ansøgningen blev for-annonceret i 14 dage fra den 28. september 2017 på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Offentligheden har dermed haft mulighed for at se ansøgningen og anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, jævnfør § 55 i Husdyrbrugloven.

For-annonceringen gav ikke anledning til anmodninger om at se udkastet eller bemærkninger til det ansøgte.

Ansøger, ansøgers konsulent og de, der har anmodet om det, har haft et udkast til afgørelsen i høring fra den 5. januar 2018 med 30 dages frist for kommentarer. Naboer og andre berørte blev den 5. januar 2018 orienteret om udkastet og om hvordan de kunne rekvirere udkastet til afgørelse. De fik også en frist på 30 dage til at kommentere udkastet.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 12. februar 2018, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside [www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer den 12. februar 2018](http://www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer%20den%2012.%20februar%202018). Der er klagefrist d. 12. marts 2018 (se sidst i afgørelsen for klagevejledning).

Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden seks år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat. Der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år efter den er taget i brug, så bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal skal være driftsmæssigt udnyttet, for at det bliver betragtet som udnyttet i denne sammenhæng. For at opnå en "driftsmæssig udnyttelse", så skal der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 pct. af det mulige.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Du skal derfor søge om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Baggrund for godkendelsen

Beliggenhed og planmæssige forhold

Placering af anlægget

Anlæggets beliggenhed
Kommunen skal sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra: – en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren – et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde – et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Det er ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Ejendommenes eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Sundsvej 22-24, 7430 Ikast.

Produktionsanlægget ligger cirka 4 km sydøst for Sunds by, der er nærmeste byzone, og ca. 4,5 km. syd for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste landsby er Faurholt, der ligger cirka 2 km vest for produktionsanlægget, Faurholt er også nærmeste samlede bebyggelse. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 260 meter vest for det nærmeste staldhjørne, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er ca. 350 meter i syd for ejendommene (Sundsvej 25, 7430 Ikast)

Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. Da et maskinhus inddrages til dybstrøelsesstald (stald nr. C12).

For placering af staldbygninger, gyllebeholder m.m. se kortbilag A1 og A2.

Tabel 1, Afstandskrav i forhold til nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	>25 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	140 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	65 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 25 meter
6) Beboelse på samme ejendom	15 meter	35 meter
7) Naboskel	30 meter	10 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	270 meter

Ejendommene Sundsvej 22-24 drives sammen i et I/S og ligger matrikulært op ad hinanden. Det nye staldafsnit i maskinhuset ligger under 30 meter fra naboskel til nr. 24, men Ikast-Brande Kommune vurderer, at der ikke skal gives en dispensation fra afstandskravet, da der er tale om samdrift på de to ejendomme.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det samlede anlæg - efter udvidelsen - vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig. Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstandskrav jævnfør Husdyrbruglovens § 6 og § 8 er overholdt og at der ikke skal dispenseres fra afstand til naboskel.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017 – 2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden eller sammenhængende landskabsformer, også kaldet profiler. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn's natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette

med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017 – 2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegnings – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøtilladelse, hvorfor Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at vurdere på de landskabelige værdier

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegnings af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017 – 2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Fredede områder / Fredninger

For oversigtskort se kortbilag B.

Kommunens vurdering

Som nævnt bygges der ikke nyt i denne sag, hvorfor Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at vurdere på de kulturhistoriske værdier

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrproduktionsenheder kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra et produktionsanlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et produktionsanlæg afhænger af, hvor mange og hvilke dyr, der er på stald.

Landzonen betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzonen skal tåle en del lugtgener.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række tålegrænser for lugt i forhold til 3 områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenerbelastning fra en given kilde ved det pågældende område.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E^{15} pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden - svarerende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra anlægget til forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt. Afstandene er beregnet ved fuld belægning i staldene.

Oplysninger om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i de nævnte beboelsestyper (byzone, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbolig uden landbrugspligt) skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med en ammoniakfordampning over 750 kg N pr. år indenfor 100 meter af enkeltbolig uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter i forhold til samlet bebyggelse i landzone og byzone, er der i nærværende sag ikke nogen kumulativ effekt.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til hhv. nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af den sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt.

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 774 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer, der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse vil være hørings- og klageberettigede.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
Sundsvej 25 	0	NY	304,7	243,7	468,4	Ja	Ja
Sundsvej 26 	0	NY	304,7	304,7	477,5	Ja	Ja
Ringstrupvej 12 	0	NY	762,6	762,6	2116,2	Ja	Ja
Tulstrup By, Ikast 	0	NY	1014,7	1014,7	2185,6	Ja	Ja

Konsekvenszone: 774 m

Kommunens vurdering

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholderne og øvrig gyllehåndtering. Gylleomrøring og øvrig gyllehåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre områdetyper i det konkrete tilfælde.
- Lugtgeneafstandene har ikke skullet forøges af hensyn til vurdering af den kumulative effekt fra andre husdyrbrug.
- Selv om staldanlægget ligger nord for den pågældende enkeltbolig, er lugtgenekriteriet ifølge beregningsmodellen opfyldt uden at korrigere for staldanlæggets beliggenhed nord for enkeltboligen.

Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Beboelser inden for konsekvensområdet må forvente at opleve øget lugt som følge af udvidelsen, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone samt samlet bebyggelse i landzone er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Overdækningen reducerer ammoniakemissionen, men forventes også at nedsætte lugtemissionen fra beholderen. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderen. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Støj

Ansøgers oplysninger

Udvidelsen af dyreholdet forventes ikke at medføre mere støj uden for ejendommen, da der er tale om en mindre udvidelse, inde i bygningskomplekset. De væsentligste støjklender er beskrevet i nedenstående tabel:

Støjkilde	Placering/beskrivelse	Driftstid
Gyllepumpe	Dykpumpe i fortanken – støjer ikke	Som udgangspunkt i dagtimerne på hverdage
Fodring		
Levering af råvarer	Foder blæses ind i siloer	
Gylleudbringning	Ved gyllebeholdere og på arealer	I sæsonen
Modtagelse/afhentning af dyr		
Høst		I sæsonen

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Støv

Ansøgers oplysninger

Ejendommen ligger så langt fra naboer, at det vurderes, at produktionen ikke vil give ophav til støvgener uden for de nære områder omkring staldene.

Skadedyr

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr. Fluer på ejendommen bekæmpes med Neporex samt gyllefluer.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget skal følge retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Ansøgers oplysninger

Der er lys i stalden om dagen, når der er behov for det. Det er dæmpet natbelysning for at spare på energien og for at leve op til BAT-kravene. Der er ikke forhold på denne bedrift, der gør, at der er behov for at et øget lysforbrug, i forhold til bedrifter af samme type.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Affald

Ansøgers oplysninger

Affald fra produktionen omfatter døde dyr, spildolie, medicinrester, desinfektionsmidler, oliefiltre, emballage og plastik. Døde dyr opbevares i kølebrønd. Dette minimerer risikoen for uhygiejniske forhold, indtil afhentning af døde dyr til DAKA.

Olie- og kemikalieaffald opbevares i dunke på fast og tæt underlag i værkstedet, indtil det afhentes af en godkendt modtager. Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i en spand, og afleveres til dyrlægen. Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med Kommunens affaldsregulativ. Der vil ikke ske en markant forøgelse af affaldsproduktionen ved udvidelsen.

Kommunens vurdering

Ejendommen skal overholde Ikast-Brande Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsenⁱⁱ.

Farligt affald skal i henhold til Ikast-Brande Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes i Affaldsregistret på Energistyrelsens hjemmeside.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året. Der kan dog fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Ikast-Brande Kommune udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Afd
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at affald bortskaffes på en miljømæssigt forsvarlig måde, så længe eksisterende lovgivning – herunder kommunens regulativ for erhvervsaffald – følges.

Døde dyr

Ansøgers oplysninger

Døde dyr afhentes af DAKA hurtigst muligt. Alle døde dyr anbringes i en kølebrønd.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr sker miljømæssigt forsvarligt.

Olie og kemikalier

Ansøgers oplysninger

Bedriftens forbrug af kemikalier udgøres af ukrudtsmidler, svampemidler og insektmidler til markbruget samt diverse medicin til besætningen. Det nuværende forbrug er på ca. 1.300 kr./ha i markbruget, mens forbruget af medicin til besætningen er ca. 100 kr./kalv. Det årlige forbrug af kemikalier forventes ikke at stige væsentligt som følge af udvidelsen. Bedriften anvender ikke maskinstation til at udføre sprøjtearbejdet, og al indkøb og opbevaring af kemikalier foretages af bedriften.

Påfyldning og rengøring af marksprøjten foregår på vaskepladsen på Sundsvej 22. Der er afløb fra vaskepladsen til gylletank. Håndtering af sprøjtemidler og anvendelse af personlige værnemidler sker i henhold til brugsanvisningen for det pågældende sprøjtemiddel.

Restbeholdninger af kemikalier opbevares i originaldunke og anvendes i den følgende vækstsæson. Restbeholdninger, der har overskredet holdbarhedsdato eller er blevet ulovlige siden indkøbet, afleveres på kommunens modtagestation. Kemikalier opbevares i aflåst giftrum i værkstedet på Sundsvej 24, hvor der er fast gulv og ingen afløb.

Forbruget af handelsgødning, baseret på nuværende planer og gældende regler, vil ligge på ca. 500 tons årligt.

Smøreolie og spildolie opbevares i værkstedet på fast gulv i beholdere. Dieselolie opbevares i to 4.000 liters olietanke af nyere dato, placeret ved det nye maskinhus på Sundsvej 22. Desuden er der en dieseltank til biler på Sundsvej 24.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Ejendommen har tilkørsel direkte fra Sundsvej.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at transport foregår ad offentlig vej, og der ændres ikke på udkørsels forholdene i forbindelse med udvidelsen.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Sanitært spildevand fra toilet ved værkstedet ledes til samlebrønd vest for stuehuset på Sundsvej 24. Desuden findes der et sivedræn på Sundsvej 22.

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskeplads – i alt ca. 100 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentlig ved udvidelsen af produktionsarealet. Spildevandet ledes til gyllebeholder og spildevandstank på Sundsvej 22. Det udsprede på markerne i henhold til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsenⁱⁱⁱ.

Overfladevand fra diverse befæstede arealer ledes til gyllebeholdere. Overfladevand fra plansiloer ledes til automatisk udsprinkling.

Tagvand ledes til et af de tre forsinkelsesbassiner, inden det ledes i bækken (Tulstrup Afledningsgrøft).

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler. Endvidere udsprinkles overfladevand fra ensilagepladsen direkte på mark.

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift³ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	9567,5	671,6	10239,1
Nudrift	7324,7	302,2	7626,9
8 års-drift	8797,5	414,2	9211,7

Størstedelen af den fordampede ammoniak afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 meter), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, der vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype. Beregninger af total- og merdeposition laves i husdyrgodkendelse.dk. Beskyttelsesniveauerne er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfald) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i

³ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

tre kategorier:

Kategori 1-natur. Naturområder beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen.

Kategori 2-natur. Visse naturområder beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **totaldeposition** fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af husdyrbrug i nærheden (antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, som hovedregel højst være en **totaldeposition** på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladte **totaldeposition** til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg N pr. ha pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg N pr. ha pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg N pr. ha pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg N pr. ha pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg N pr. ha pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

Den maksimale tilladte **totaldeposition** til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om særlige regionale eller lokale naturinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **merdeposition**. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Nedenstående tabel viser de naturpunkter, der er foretaget beregning til i husdyrgodkendelse.dk:

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **10239,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1027,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **2458,8** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§3 mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,1	0,4	▼
§3 mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§7	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§7 nordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§3 eng mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,2	0,5	▼
§7 øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Pot. ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,6	▼
Kat 1	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Kategori 1-natur

Staldanlægget er beliggende omkring 10 km nord for nærmeste kategori-1 natur, Habitatområde nr. 249 - Ovstrup Hede med Røjen Bæk. Se kortbilag C.

Ammoniakdeposition til kategori 1-natur er på 0,0 kg N/ha/år i både merdeposition og totaldeposition. Kravet er således overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur, som er en hede, ligger omkring 2.500 meter nord for staldanlægget. Se kortbilag C.

Totaldeposition af ammoniak til dette område er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Kravet på maksimalt 1,0 kg N/ha/år er således overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 mose) ligger omkring 820 meter nord for staldanlægget. Se kortbilag C.

Merposition af ammoniak til mosen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Der ligger en potentielt ammoniakfølsom skov 390 meter sydvest for anlægget. Beregninger viser, at der er en totaldeposition på 0,6 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Da dette er under beskyttelsesniveauet er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom.

Kommunens vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-planter

Af EF-habitatdirektivets⁴ bilag IV fremgår en række dyre- og planterarter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For planterarterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men sydflagermus, odder, markfirben, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder, som beskrevet i ovenstående afsnit. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at de omkringliggende naturområder ikke ændrer karakter, som vil have indflydelse på bilag IV-arter og deres levesteder.

I kraft af at der ikke opføres nyt byggeri, men kun ændres anvendelse af noget eksisterende, vurderer Ikast-Brande Kommune, at udvidelsen ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.

Ikast-Brande Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Møg opbevares i ejendommens møddingshus på 600 m². Møddingshuset har afløb til gyllebeholder. Dybstrøelse opbevares enten i markstak eller i møddingshuset.

Tabel 2, oversigt over opbevaringen af husdyrgødning

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³
Gyllebeholder (Ny)	2009	30-07-2015	3.600
Gyllebeholder 1	1979	2008	600
Gyllebeholder 2	1971	13-04-2010	1.250
Gyllebeholder 3	2009	-	1.500
I alt			6.950

⁴ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Det vejledende krav til den maksimale emission er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være økonomisk eller teknisk muligt at opfylde kravet som følge af den eksisterende indretning og drift.

I det følgende er BAT for husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade,

Vurdering af BAT skal ske i forhold til følgende områder:

1. Staldindretning - Emissionsgrænseværdi

BAT i forhold til staldindretning

Ansøgers oplysninger

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.
- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.
- Staldene hos Driftsfællesskabet Kjargaarden I/S er med dybstrøelse til de små kalve pga. dyrevelfærd. Til de større kalve er nogle stalde med dybstrøelse og nogle med sengebåsestald med spalter. Der er ingen BAT-byggeblade decideret møntet på tyrekalveproduktion.

Kommunens vurdering

Der er metodefrihed med hensyn til valg af staldtype og miljøteknologi.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 10.239,1 kg N pr. år og overholder derved Miljøstyrelsens vejledende BAT niveau på 10.392 kg N/år – se nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9568	825	10392
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9568	672	10239
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	153
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

Fravalgte BAT-virkemidler

Ansøgers oplysninger

Gyllekøling: I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke pt. for kvægstalde, og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark, der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Gylleforsuring: Der har tidligere været forsuring i den gamle kostald. Men det er ophørt, da der var praktiske udfordringer med for tyk gylle, der ikke kunne pumpes rundt og ud i gyllekanalerne.

Biologisk luftvasker eller Kemisk luftvasker: da der er naturlig ventilation i staldene er dette ikke relevant.

Benzoesyre: Ikke relevant.

Ændring af ventilationsafkast: der er naturlig ventilation i staldene og det er derfor ikke muligt.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ejendommen lever op til BAT og det ikke er nødvendigt at etablere yderligere BAT virkemidler.

Samlet vurdering af BAT

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt. For at opnå dette er den nyeste gyllebeholder overdækket.

Generelt vurderer Ikast-Brande Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Miljøkonsekventrapport

Konsulenten har udarbejdet en miljøkonsekventrapport. Rapporten opsummerer husdyrbruges påvirkning af landskab, naboer og natur. Indholdet af rapporten er i tråd med kommunens vurdering i indeværende miljøgodkendelse og har derfor ikke yderligere bemærkninger til rapporten.

Samlet vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at husdyrbruget med de stillede vilkår for indretning og den daglige drift ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Ikast-Brande Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- udvidelsen overholder afskæringskriterierne.

Klagevejledning

Det er muligt at klage over kommunens afgørelse. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige senest mandag den 12. marts 2018.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af godkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke kommer ind gennem Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, så skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune sammen med din klage. Hvis du er fritaget for at bruge digital post, så bedes du oplyse dette i din anmodning. Ikast-Brande Kommune sender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder (2016-niveau - gebyrerne indeksreguleres den 1. januar hvert år). En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Jesper Hahn-Pedersen
Chef for Bygge- og Miljøafdelingen

Kristine Bollerup
Miljømedarbejder

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med 30 dages frist til at kommentere udkastet:

Ansøger: Kjargaarden I/S, Sundsvej 24, 7430 Ikast

Konsulent: Karen V. Thomasen, Majsmarken 1, 7190 Billund

Orientering om at udkast foreligger, og at der er 30 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til:

Ejere og brugere af nabobeboelser:

Sundsvej 26, 7430 Ikast
Sundsvej 25, 7430 Ikast
Sundsvej 21, 7430 Ikast
Sundsvej 19, 7430 Ikast
Sundsvej 17, 7430 Ikast
Sundsvej 14, 7430 Ikast
Sundsvej 20, 7430 Ikast
Sønderhusevej 6, 7430 Ikast
Faurholtvej 34, 7430 Ikast
Vestre Søvej 16, 7451 Sunds
Gl. Sundsvej 3, 7451 Sunds
Sundsvej 23, 7430 Ikast
Faurholtvej 32, th., 7430 Ikast
Thorupvej 53, 7451 Sunds
Thorupvej 52, 7451 Sunds

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV – e-mail: senord@sst.dk

Konsulent: Karen V. Thomasen, Majsmarken 1, 7190 Billund

Bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Kortbilag A1 og A2 – Oversigt over stalde og gødningsopbevaring

Kortbilag B – Oversigt over landskabelige udpegninger og fredninger

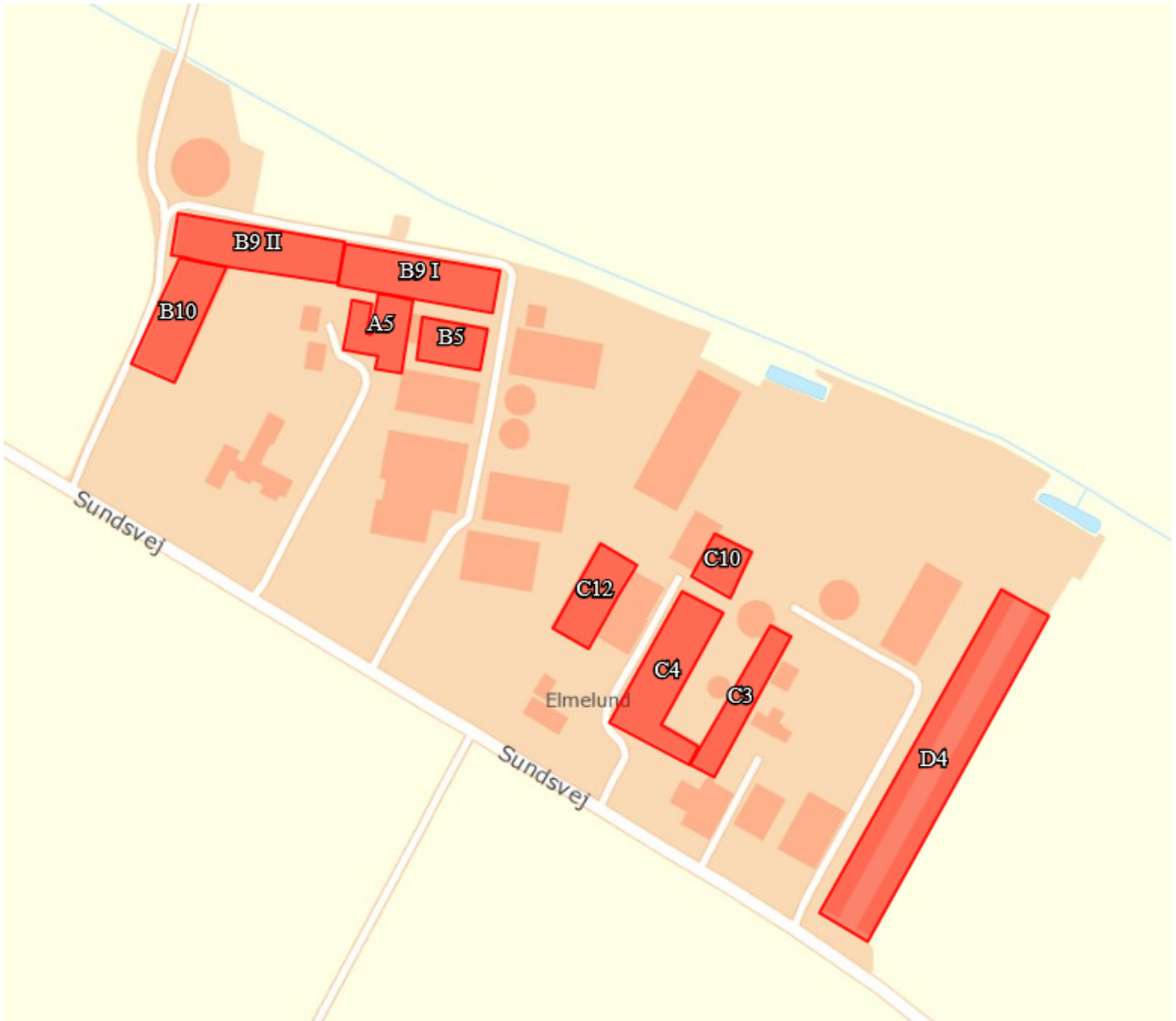
Kortbilag C – Oversigt over Kategori 1-3 natur, Natura 2000 og § 3 beskyttet natur

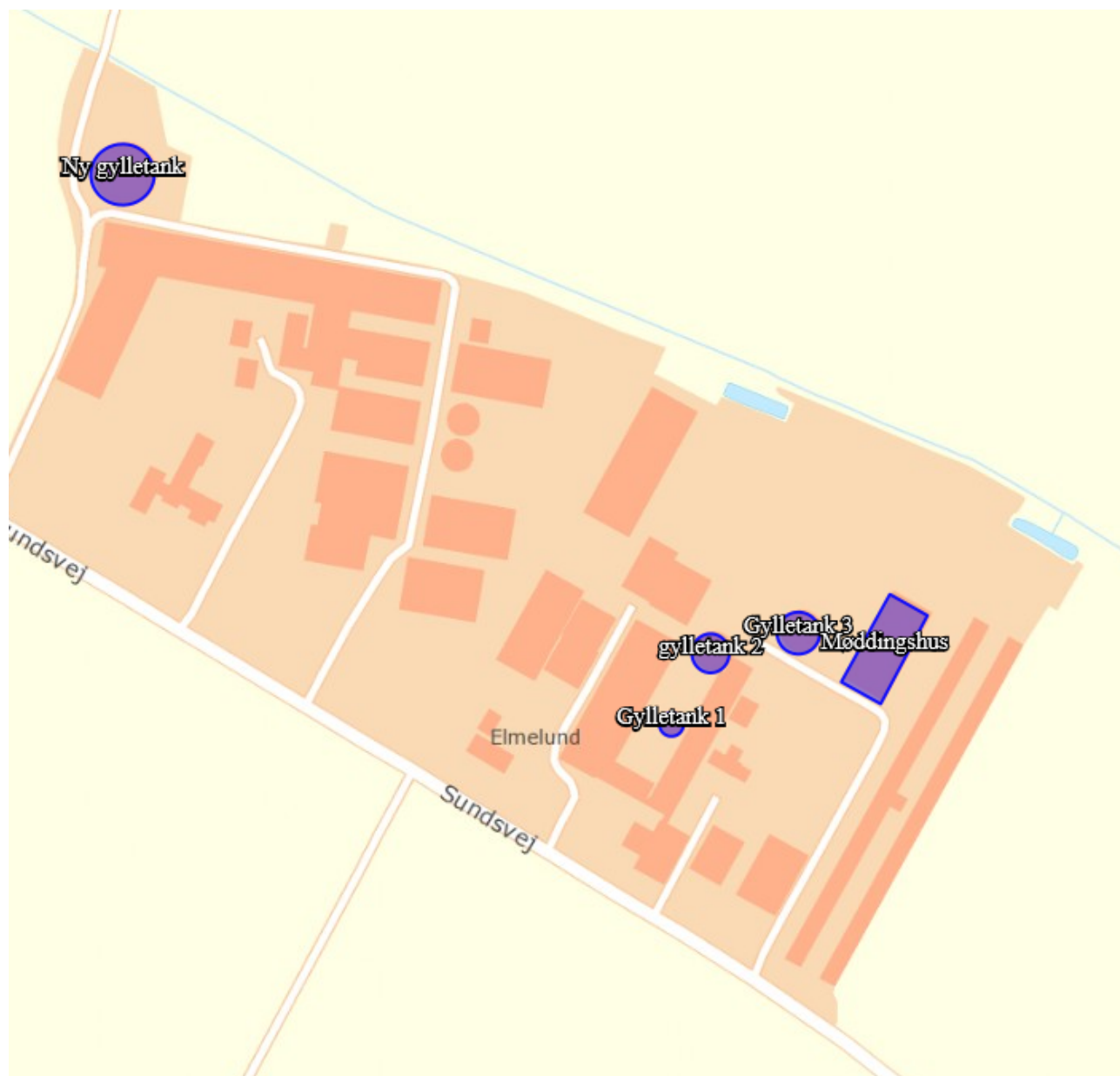
Bilag 1

(Stald C12 er ny i ansøgt produktion.)

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
C12	1133,9	Naturlig ventilation	6 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	875,00
C10	603,5	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	220,00 75,00
D4	5809,9	Naturlig ventilation	3 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	2000,00
B9 II	2060,2	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1575,00
B9 I	1887,6	Naturlig ventilation	6 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	875,00
B10	1606,1	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1055,00
A5	1034,4	Naturlig ventilation	6 m	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	650,00
B5	783,4	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	200,00 125,00
C4	2231,2	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1425,00
C3	1139,5	Naturlig ventilation	6 m	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	550,00
Sum					9625,00

Kortbilag A1 og A2 – Staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg

Bilag 2

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 af Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006

ⁱⁱ Bekendtgørelse om affald nr. 1309, 18. december 2012

ⁱⁱⁱ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 865 af 23/06/2017